NORSK KENNEL KLUB

ARBEIDSUTKAST FOR VIDERE BEARBEIDING

Sammenstilling av innspill til ny avlsstrategi og reviderte grunnregler for avl og oppdrett

Utkast til publiserbart innspillsnotat

FAKTABOKS	Status og nøkkelopplysninger
Innspillsperiode	20.03.26-01.08.26
Mottatte svar	28 svar innkommet i Forms. 18 svar innkommet på e-post. 1 avslag
Innspill registrert I gjennomgangen	386 enkeltstående innspill er identifisert I de mottatte svarene
Klubber/forbund	74 unike klubber/forbund
Inviterte aktører	Se vedlagt liste i vedlegg 1
Arbeidsgrunnlag	Samlet innspillsoversikt, inkludert oppdaterte og prosessnotat for innspillsarbeidet.
Sist oppdatert	15. oktober 2026
Videre behandling	Temaene følges opp av administrasjonen og Hovedstyret, avhengig av hva saken gjelder.
Status	Arbeidsutkast. Notatet oppsummerer innspillene og viser hvordan de foreslås fulgt opp. Endelige beslutninger tas senere.
Vedlegg	Vedlegg 1 til innspillsnotat til reviderte grunnregler for avl og oppdrett og avlsstrategi

Sammendrag

Norsk Kennel Klub har gjennomført en innspillsrunde om forslag til ny avlsstrategi og reviderte grunnregler for avl og oppdrett. Formålet har vært å få inn erfaringer, kunnskap og synspunkter fra klubber og forbund før forslagene behandles videre.

Innspillene viser bred støtte til målet om god hundevelferd, friske og funksjonelle hunder og et kunnskapsbasert avlsarbeid. Samtidig etterlyser mange tydeligere forklaringer på hvordan forslagene skal forstås og brukes i praksis. Flere av spørsmålene som er reist handler om behov for bedre informasjon og tydeligere sammenheng mellom avlsstrategien, grunnreglene, avlsprogrammene og registreringsreglene.

De temaene som går igjen i flest innspill er:

- tydelig språk og sammenheng mellom reglene
- helsekrav, veterinærattest og dokumentasjon
- genetisk variasjon og innavl
- alder, antall kull og tid mellom kull
- hva som skjer ved brudd på reglene
- hvem som har ansvar for hva
- informasjon, veiledning og støtte ved innføring av nye regler.

Gjennomgangen viser at noen innspill peker på behov for bedre forklaringer og kommunikasjon, mens andre reiser spørsmål som må vurderes nærmere før det kan lages et endelig forslag. Det gjelder blant annet enkelte helsekrav, dokumentasjonskrav, reaksjonsformer og spørsmål om ansvar og rollefordeling.

NKKs videre arbeid vil derfor ha fire hovedmål:

1. gjøre språk og regelverk lettere å forstå
2. forklare tydeligere hvordan de ulike regelverkene henger sammen
3. gjennomføre nødvendige faglige og juridiske vurderinger
4. legge fram spørsmål som krever politiske avklaringer for Hovedstyret.

Innspillene vil bli brukt i det videre arbeidet med å forbedre forslagene. For hvert hovedtema vil NKK tydelig vise om oppfølgingen skjer gjennom bedre informasjon, endringer i teksten, nye faglige eller juridiske vurderinger eller behandling i Hovedstyret

1. Bakgrunn og formål

Norsk Kennel Klub har ansvar for at avlsreglene er i tråd med norsk lov, bygger på oppdatert kunnskap og ivaretar hundenes helse og velferd. Både lovkrav, faglig kunnskap og samfunnets forventninger til dyrevelferd og ansvarlig hundeavl er i utvikling. Derfor må NKK jevnlig vurdere om dagens regler og krav fortsatt er tydelige, relevante og praktisk gjennomførbare. I denne omgangen har NKK også sett på hvordan

regelverket kan forenkles og tydeliggjøres. Selv om målet er å gjøre reglene lettere å forstå og praktisere, kan de foreslåtte endringene på enkelte områder oppfattes som omfattende og som mer enn bare justeringer av dagens regler. I gjennomgangen ser NKK blant annet på hvilke krav som følger av regelverket, hvilke faglige vurderinger som ligger til grunn, og hvordan reglene samsvarer med samfunnets økende forventninger til å forebygge sykdom og sikre friske og funksjonelle hunder. Raseklubbenes erfaringer og kunnskap er viktige i arbeidet. Hovedstyret vedtar den endelige avlsstrategien og grunnreglene for avl og oppdrett.

Norsk Kennel Klub har bedt klubber og forbund om innspill til forslagene til ny avlsstrategi og nye grunnregler for avl og oppdrett. Innspillene skal brukes når forslagene arbeides videre med.

Dette notatet oppsummerer de viktigste temaene i innspillene. Det viser hva klubbene og forbundene har tatt opp, og hvordan NKK foreslår å følge opp temaene. Det er ikke tatt endelige beslutninger ennå.

2. Slik har vi behandlet innspillene

Alle innspillene er samlet i én oversikt. De mottatte svarene er gjennomgått og de enkelte innspillene er registrert i en samlet oversikt. Hvert registrerte innspill kan spores tilbake til det opprinnelige svaret.

Der står det hvem som har sendt innspillet, hva det gjelder, hvordan det er vurdert og hva som foreslås gjort videre.

Flere av temaene var vurdert av sekretariatet før forslagene ble sendt ut. Innspillene viser likevel at noe ikke var forklart tydelig nok. Notatet skiller derfor mellom behov for bedre forklaring og behov for å endre eller vurdere innholdet på nytt.

NKK kan følge opp et innspill på ulike måter. Noen temaer trenger bare en bedre forklaring. Andre kan kreve tydeligere tekst, en ny vurdering av fagfolk eller jurister, eller en beslutning i Hovedstyret.

Innspillene er delt inn i fem grupper: språk og forståelse, faglige spørsmål, juridiske spørsmål, spørsmål som Hovedstyret må ta stilling til, og krav som følger av norsk eller internasjonalt regelverk.

3. Dette handler innspillene mest om

Innspillene støtter målet om god hundevelferd, friske og funksjonelle hunder og avl som bygger på kunnskap. Samtidig ønsker mange en enklere forklaring på hvordan målene skal brukes i regler, avlsprogrammer og praksis.

Noen mener forslagene er oversiktlige og et godt utgangspunkt. Andre mener at enkelte ord og regler kan forstås på ulike måter eller få følger som ikke var ønsket. NKK må derfor skille mellom det som trenger en bedre forklaring, og det som bør endres eller vurderes nærmere.

- Tydelig språk og sammenheng mellom dokumentene
- Sammenhengen mellom felles regler og avlsprogram for den enkelte rase
- Helsekrav, veterinærattest og annen dokumentasjon
- Genetisk variasjon, innavl og små populasjoner
- Aldersgrenser, antall kull og intervall mellom kull
- Hva som skjer ved brudd på reglene, og hvordan en sak kan vurderes på nytt
- Hvem som har ansvar for hva
- Informasjon, kurs og praktiske eksempler
- Data, registrering og verktøy som skal støtte arbeidet

4. De viktigste temaene

4.1 Tydelig språk og sammenheng mellom reglene

Et gjennomgående innspill er behovet for mer presis språkbruk og tydeligere avgrensning av hvem og hvilke situasjoner de enkelte bestemmelsene gjelder for. Flere etterspør også tydelig sammenheng mellom avlsstrategien, grunnreglene, veilederen, registreringsreglene og de rasespesifikke avlsprogrammene.

- Hvilket dokument som er styrende i ulike situasjoner
- Hva som er bindende krav, anbefalinger og veiledende eksempler
- Hvordan eventuell motstrid mellom dokumentene skal håndteres

Vurdering: Innspillene viser at sammenhengen mellom dokumentene og noen viktige ord ikke er tydelig nok. Det betyr ikke nødvendigvis at temaene ikke var vurdert, men at NKK må forklare bedre hva reglene betyr og hvordan de skal brukes.

Forslag til videre oppfølging: NKK går gjennom språk og oppbygging. Det skal være lett å se hva som er en regel, hva som er en anbefaling, og hva som bare er et eksempel. Noe kan forklares i en veileder eller i spørsmål og svar.

4.2 Helse, funksjon og risiko

Mange innspill gjelder hvordan helse og risiko for sykdom hos avkom skal defineres og vurderes. Det er særlig reist spørsmål ved formuleringer som kan forstås slik at enhver risikoøkning er tilstrekkelig til å utløse forbud eller reaksjon. Det etterspørres presisering av alvorlighetsgrad, hva som menes med dokumentasjon og hvilken informasjon som var rimelig tilgjengelig før paring eller inseminering.

- Multifaktorielle lidelser og tilstander med varierende alvorlighetsgrad
- Diagnoser med usikker arvelighet og hunder uten kliniske symptomer
- DNA-resultater som ikke er validert for den aktuelle rasen
- Mentalitet, funksjon og dokumenterte bruksegenskaper

Vurdering: Innspillene viser at NKK må forklare bedre hvilke vurderinger som ligger bak forslagene. Enkelte spørsmål krever en nærmere vurdering, særlig hva som skal anses som alvorlig sykdom, hvilke krav som bør stilles til dokumentasjon av risiko, og hvilken kunnskap det er rimelig å forvente at en oppdretter har.

Forslag til videre oppfølging: NKK forklarer tydeligere hva reglene skal omfatte og hvordan de skal brukes. Nye eller viktige faglige spørsmål vurderes av fagfolk før det lages et endelig forslag. Sammenhengen mellom grunnreglene, avlsprogrammene og registreringsreglene forklares enklere.

4.3 Veterinærattest og dokumentasjon av helse

Kravet om veterinærattest er et gjennomgående tema. Innspillene gjelder blant annet hvem kravet gjelder for, tidspunkt, gyldighet, innhold, importerte hunder og lagret genetisk materiale.

Vurdering: Mange er usikre på når veterinærattest må brukes, hvor lenge den gjelder, hva den skal inneholde, og hvilke hunder den gjelder for. Noe av dette kan løses med bedre informasjon. Andre deler

kan kreve tydeligere regler.

Forslag til videre oppfølging: NKK vurderer hva som må stå i selve regelen, og hva som kan forklares i en veileder eller en fast mal for veterinærattest. Eksempler bør vise hva som gjelder for importerte hunder og frossen sæd.

4.4 Genetisk variasjon, innavl og små raser

Flere støtter målet om å begrense sterk innavl og bevare genetisk variasjon. Samtidig uttrykkes bekymring for at generelle krav kan redusere avlsgrunnlaget uforholdsmessig i små populasjoner.

Vurdering: Det er støtte til målet om å unngå sterk innavl og ta vare på genetisk variasjon. Samtidig er det usikkerhet om hvordan felles regler skal brukes for små raser og raser med få hunder.

Forslag til videre oppfølging: NKK forklarer hvordan innavl skal beregnes, hvilke opplysninger som skal brukes, og hvordan avlsprogrammet for den enkelte rase henger sammen med felles regler. Spørsmål om grenser og mulige unntak vurderes av fagfolk og jurister før det lages et endelig forslag.

4.5 Alder, antall kull og tid mellom kull

Innspillene viser ulike syn på aldersgrenser og kullbegrensninger. Noen ønsker strengere grenser, mens andre mener generelle grenser kan slå ulikt ut mellom raser.

- Nedre alder ved første kull og øvre alder ved siste kull
- Maksimalt antall kull og intervall mellom kull
- Behov for overgangsregler
- Individuell vurdering og eventuelle snevre unntak

Vurdering: Innspillene viser ulike syn på alder, antall kull og tid mellom kull. Noen ønsker strengere regler. Andre mener at samme regel kan slå ulikt ut for ulike raser. Flere ønsker også en bedre forklaring på bakgrunnen for forslagene.

Forslag til videre oppfølging: NKK skiller mellom det som trenger en bedre forklaring, det som trenger tydeligere tekst, og det som kan kreve en endring. Krav som følger av kommende norsk eller europeisk regelverk vurderes opp mot de siste tilgjengelige forslagene. Mulige følger og behov for overgangsregler beskrives for Hovedstyret.

4.6 Hva som skjer ved brudd på reglene

Innspillene viser støtte til at alvorlige brudd skal kunne få konsekvenser. Samtidig etterspørres større forutsigbarhet, dokumentasjon og forholdsmessighet.

- Hva som utgjør brudd og hvordan alvorlighetsgrad fastsettes
- Hvem en reaksjon skal rette seg mot
- Hvem som beslutter reaksjoner/sanksjoner
- Varighet og rekkevidde av registreringsforbud
- Forholdet mellom avlsforbud og avlssperre
- Innsyn, uttalerett og mulighet for overprøving
- Håndtering av faktafeil, ny dokumentasjon og gjentatte brudd

Vurdering: Det er støtte til at alvorlige brudd må få følger. Samtidig er mange usikre på hvem som avgjør saken, hva som kan skje, og hvordan feil eller nye opplysninger blir håndtert.

Forslag til videre oppfølging: NKK forklarer tydelig hvem som behandler saken, hva som skal vurderes, og hvordan den det gjelder får uttale seg. Jurister skal gå gjennom reglene om reaksjoner, klage og ny vurdering før det lages et endelig forslag.

4.7 Hvem som har ansvar for hva

Flere innspill uttrykker behov for tydeligere beskrivelse av hvordan NKK skal involvere raseklubber, forbund og andre fagmiljøer i videre utvikling av regelverk, avlsprogrammer og tilhørende veiledning.

Det er bred enighet om at organisasjonen samlet besitter betydelig kompetanse innen helse, genetikk, populasjonsforvaltning og rasespesifikke forhold, og flere innspill understreker betydningen av at denne kompetansen brukes aktivt i det videre arbeidet.

Klubbene viser til egen rasekunnskap, samtidig som det etterspørres tydelige overordnede rammer og faglig støtte fra NKK.

- Hvem som fastsetter overordnede krav (RS-HS-raseklubb)
- Hvem som utvikler rasespesifikke prioriteringer
- Hvilken status avlsprogrammenes krav og anbefalinger skal ha
- Hvordan uenighet skal håndteres og hvem som følger opp etterlevelse

Vurdering: Flere ønsker en tydeligere forklaring på hva NKK, Hovedstyret, raseklubbene og avlsrådene har ansvar for. De ønsker også å vite hvordan klubbenes kunnskap og innspill skal brukes videre.

Forslag til videre oppfølging: NKK beskriver tydeligere hvordan klubber, forbund og andre berørte miljøer skal bidra i arbeidet med regler, avlsprogrammer og praktisk oppfølging. Hovedstyret tar stilling til viktige spørsmål om ansvar, myndighet og hvor mye som skal bestemmes for den enkelte rase.

4.8 Informasjon og hjelp når reglene skal tas i bruk

Det er bred etterspørsel etter praktisk støtte dersom nye regler vedtas. Informasjonen må også kunne nå oppdrettere utenfor raseklubbene og personer som har kull sjelden.

- Kortfattet veileder og spørsmål-og-svar-materiale
- Standardiserte presentasjoner og praktiske eksempler
- Webinarer, digitale møter og kurs
- Materiell som klubbene kan bruke i egne kanaler
- Tydelig tidsplan og kontaktpunkt

Vurdering: Mange ønsker kort og praktisk informasjon når nye regler skal tas i bruk. Informasjonen må også nå oppdrettere som ikke er medlem i en raseklubb, eller som sjelden har kull.

Forslag til videre oppfølging: NKK lager en samlet pakke med veileder, spørsmål og svar, eksempler, presentasjoner og møter eller kurs. Informasjonen bør være klar før nye regler begynner å gjelde.

5. Innspill om måten arbeidet er gjennomført på

Flere innspill etterspør tidligere dialog og bredere involvering i utviklingsarbeidet. Dette gjelder både arbeidet med avlsstrategi, grunnregler og tilhørende avlsprogrammer. Innspillene peker på et generelt behov for tydelige arenaer for dialog og forankring mellom NKK og organisasjonens klubber og forbund

Flere respondenter har kritisert lengden og tidspunktet for innspillsfristen og etterspurt en mer omfattende høringsprosess.

Alle innspill skal registreres og vurderes. Spørsmål som Hovedstyret må ta stilling til, skal løftes tydelig frem. Hvis forslagene blir mye endret, skal Hovedstyret vurdere om de bør sendes ut på en ny høring.

6. Hva skjer videre

Trinn	Hva skal gjøres	Hvorfor
1	Kontrollere oversikten	Sjekke at alle innspill og vedlegg er med, og at de kan finnes igjen.
2	Dele inn innspillene	Skille mellom behov for bedre informasjon, tydeligere tekst, ny vurdering og beslutning i Hovedstyret.
3	Gjøre språket tydeligere	Gå gjennom ord, oppbygging og sammenhengen mellom reglene og avlsprogrammene.
4	Vurdere viktige spørsmål på nytt	Be fagfolk eller jurister vurdere nye eller særlig viktige spørsmål.
5	Legge viktige valg frem for Hovedstyret	Vise mulige følger og hvilke valg Hovedstyret må ta.
6	Lage nytt utkast og en oversikt over endringer	Vise hva som er endret, hva som er forklart bedre, og hva som ikke foreslås endret.
7	Vurdere ny høring	Vurdere ny høring hvis forslagene blir mye endret.
8	Planlegge informasjon og hjelp	Ha informasjon, veiledning og støtte klar før reglene begynner å gjelde.

7. Åpenhet om arbeidet

For å være åpne om arbeidet vil NKK, så langt personvern og andre regler tillater det, gjøres dette tilgjengelig:

- Dette sammenstillingsnotatet
- Innkomne innspill der raseklubb/forbund har gitt samtykke til publisering
- Revidert avlsstrategi og reviderte grunnregler
- Oversikt over vesentlige endringer
- Hovedbegrunnelser for innspill som tas til følge, delvis tas til følge eller ikke tas til følge
- Tematisk oversikt over innspillene
- Informasjon om videre behandling og beslutningsmyndighet
- Eventuell plan for ny høring
- Veilednings- og implementeringsmateriell

Den detaljerte oversikten over innspillene beholdes. Det skal være lett å se forskjell på innspillene som er mottatt, NKKs vurderinger og forslag, og beslutninger som er tatt.

8. Oppsummering og veien videre

Innspillsrunden gir et godt grunnlag for det videre arbeidet. Noen innspill viser at NKK må forklare vurderinger som allerede er gjort, bedre. Andre innspill viser at teksten bør endres, eller at et spørsmål må vurderes nærmere.

Innspillene skal brukes til å gjøre forslagene tydeligere og bedre. For hvert tema skal NKK vise om oppfølgingen er en bedre forklaring, en endring i teksten, en ny vurdering av fagfolk eller jurister, eller en beslutning i Hovedstyret.

Vedlegg:

Vedlegg 1 til innspillsnotat til reviderte grunnregler for avl og oppdrett og avlsstrategi